

Дулат Бабатайұлы

Еспембет

Дулат Бабатайұлы
Еспембет

http://www.litres.ru/pages/biblio_book/?art=22578926

ЕСПЕМБЕТ:

Содержание

ЕСПЕМБЕТ

4

Конец ознакомительного фрагмента.

10

ДУЛАТ БАБАТАЙҰЛЫ ЕСПЕМБЕТ

ЕСПЕМБЕТ

ДУЛАТ БАБАТАЙҰЛЫ

(1802–1874)

Ер Еспембет кешегі
Ерекше ер деседі,
Тіл біткеннің шешені
Топта бермес есені.
Үлгі айтса көшелі,
Жауға шапса көсемі,

Бәйбішесі Сыбанның
Жарасқұл деген атадан,
Өзі болған жігіттен
Сұрама кім деп ата-анаң.
Ел тілегін тілеген
Ер азбайды батадан.

Нағашысы уақта
Ер Қосайдай ер өткен;
Жетім қалып Еспембет
Қолында соның ер жеткен.
Он төрт жасқа келгенде,
Еспембеттей ерінің
Туған ел ойын тербеткен.
Туған елді көксей ме,
Кегеже туған, кер кеткен?

Еспембеттің шешесі,
Ер Қосайға немере,
Қиық жоқ қыздан туғанда,
Оны бөтен көрер ме?
Тоқсан жаста Ер Қосай
Тұғырдан әбден түскен ер,
Елім десе елеріп,
Жаннан мүлде күскен ер.
Бел шешпей жортып ел үшін,
Алты малта ас қылып,
Арпа суын ішкен ер.

Еспембеттей ұрпағын
Өте жақсы көретін,
Маңдайынан иіскеп,
Батасын ұдай беретін.

Жатса-тұрса Еспембет

Тұлпар мінсем деуші еді.
Қару-сайман асынып,
Шепті бұзсам деуші еді.
Ішқұса болып асығып.
Туған елін ойласа,
Қалатын жасып, басылып.

Күндерде бір күн Еспембет
Желінің келді басына,
Бие ағытып жатқанда,
Биешінің қасында
Ақбөрте құлын ойнап тұр
Ақ қулыққа асыла.

Еспембетке ұнады
Ақбөртенің келімі,
Құйрығын шаншып алды да,
Үш айналды желіні.

Селеу жерге бас ұрды
Омырауының желімен,
Құйындатып келді де,
Ытып түсті Ақбөрте
Енесінің белінен.
Үш мәртебе ытады,
Еспембет ерден ес кетіп,
Есі-дерті болып Ақбөрте,
Басқаны мүлде ұмытады.

Күзді күнгі ұзақ таң
Еспембет кірпік қақпайды,
Күндіз ойнап күлмейді,
Ішкен асы батпайды,
Әзіл айтқан құрбыға
Түнеріп жауап қатпайды.
Қылышына қайрап,
Сүнгісін безеп саптайды.
Ертеменен отырар
Желінің келіп басына,
Көзін алмай қадалып
Ақбөртенің қасына.

Ақбөрте мініп астына,
Айқара тоқым салсам деп.
Алмас қылыш асынып,
Ақ найза қолға алсам деп
Жеңсіз берен кисем деп,
Сары садақ іліп беліме,
Айғайлап жауға тисем деп,
Бәрін айт та, бірін айт –
Туған елге кетсем деп.
Өнерім болса, еліме
Адал еңбек етсем деп,
Болмаса өнер бойымда,
Қораш құл болып өтсем деп.

Жегідей ерді ой жеңіп
Түн асқан сайын жүдетті;

Қайратын қайрап, қажырын
Жүдеген сайын үдетті.
Ұйқысыз ұзақ түн өтті,
Күлкісіз талай күн өтті,
Ақырында айтқандай
Арманына ер жетті.

Айыл-тұрман тағынып,
Туған елін сағынып,
Ақбөрте тұр желіде
Артқы аяғын қағынып;
Ер Қосайдай қарт білді
Шөбересі жүргенін
Әлденеге қамығып.
Шақырып қарт алды да,
Сөз сөйлейді ағылып:

– Шөберем, неге мұңайдың?
Көп шөбере ішінде
Ерекше тілеп тілеуің,
Құдайға күнде жылаймын.
Өнімде емес, түсімде
Көрсеткені Құдайдың
Сөз сөйлерде тілеумен
Шаршы топта, алдында
Ығай менен сығайдың.

Шепті бұзар деуші едім,
Жаудың туын құлатып;

Сұлу сүйер деуші едім,
Елден таңдап, ұнатып.
Тұлпар мінер деуші едім,
Жалын желмен сылатып;
Найза ұстар деуші едім,
Сағағын жезбен қынатып.

Жеңсіз берен түймелеп,
Кіреуке киер деуші едім.
Жас шыбықтай бүгілтіп,
Садақ иер деуші едім.
Айдыннан қуды ілдіріп,
Сұңқар шүйер деуші едім.
Тұйғын құстай алыстан
Тоят тілер деуші едім.
Бунағы алтын беліне

Конец ознакомительного фрагмента.

Текст предоставлен ООО «Литрес».

Прочитайте эту книгу целиком, [купив полную легальную версию](#) на Литрес.

Безопасно оплатить книгу можно банковской картой Visa, MasterCard, Maestro, со счета мобильного телефона, с платежного терминала, в салоне МТС или Связной, через PayPal, WebMoney, Яндекс.Деньги, QIWI Кошелек, бонусными картами или другим удобным Вам способом.